บันทึกเกี่ยวกับโรครินเดอร์เปสต์ในมะลายู

ของ

ผู้แทนฝ่ายสหราชอาณาจักร์มลายู

โรครินเดอร์เปสต์ได้เกิดขึ้นแก่โคกระบือเป็นครั้งคราวในภาคต่างๆ ของมะลายู จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๓๑ เนื่องจากในระยะนี้ได้มีการนำโค แกะ และแพะมาจากประเทศอินเดีย และจากเมืองท่าฝั่งตะวันตกของประเทศไทย เมื่อได้กักไว้ตามกำหนดสิบวัน ณ ท่าเข้าในมะลายูแล้ว ก็ปล่อยและอนุญาตให้สัตว์เหล่านี้เดินทางต่อไปสู่ที่ๆ ต้องการสัตว์นั้นสำหรับฆ่าเป็นอาหาร หรือหากเป็นกรณีย์ของโค ก็นำไปยังที่ซึ่งขายเพื่อใช้เป็นสัตว์เทียมลาก

ในปี ๑๙๓๑ ได้ประกาศห้ามนำโค และ และแกะจากประเทศอินเดียเข้ามาในมะลายู

ระหว่างที่มีโรครินเดอร์เปสต์เกิดขึ้นตามด่านกักสัตว์ต่างๆ สังเกตุได้ว่า โคอินเดียมีความต้านทานโรครินเดอร์เปสต์ ดังจะเห็นได้ว่าได้มีสัตว์หลายตัว ไม่มีอาการหรือสูญหรือผิดแปลกอย่างใด อีกนัยหนึ่ง หากมีกระบือไทยซึ่งเผอิญรวมอยู่ในด่านกักสัตว์พร้อมกับโคอินเดียที่ไม่มีอาการเหล่านี้แล้ว กระบือย่อมจะติดโรคโดยเร็วและล้มตายเป็นส่วนมาก

เมื่อพิจารณาย้อนหลังไปแล้ว ใคร่จะลงมติเอาว่า แหล่งของการติดโรคในที่เกิดโรครินเดอร์เปสต์หลายแห่งในมะลายู จะต้องมาจากโคอินเดีย ซึ่งไม่แสดงอาการของโรครินเดอร์เปสต์ ระหว่างกักอยู่ในด่านกักสัตว์มะลายูตามกำหนดสิบวัน และเมื่อครบกำหนดแล้ว ก็ปล่อยไปเหมือนสัตว์ปลอดโรค และหากจะว่าไปอีกทีอาจมีช่องทางว่า การติดโรคนี้ได้ระบาดจากด่านกักสัตว์โดยทางอ้อมก็เป็นได้ ตัวอย่างเช่น ในปี ๑๙๓๑ ได้เกิดโรครินเดอร์เปสต์ขึ้นที่โรงรีดนมกัวลาลัมเปอร์ในเซลังงอ ในเวลาที่ด่านกักสัตว์กัวลาลัมเปอร์มีกระบือป่วยด้วยโรครินเดอร์เปสต์อยู่ ๗ ตัว แต่ตามนัยที่ได้ทราบมาจากโรงรีดนมเป็นระยะทางประมาณ

สามไมล์ ในรัฐเปรักก็เช่นเดียวกัน เมื่อปี ๑๙๓๕ ได้มีโรคริน เดอร์เปสต์เกิดขึ้น แหล่งของการติดโรคที่ใกล้ที่สุดอันพึงจะเป็นได้นั้น คือในด่าน กักสัตว์ ปาดังเบซาร์ ติดพรมแดนไทย-มะลายู ห่างไปประมาณ ๒๐๐ ไมล์

ในปี ๑๙๓๖ หลังจากสันนิษฐานเอาว่า สัตว์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เมื่อปล่อยจากด่านกักสัตว์แล้ว ยังอาจเป็นสาเหตุให้เกิดโรคริน เดอร์เปสต์ ในมะลายูได้อีก จึงได้ใช้หลักการกักสัตว์ใหม่ซึ่งกำหนดว่า สัตว์ที่นำเข้ามาจะได้รับอนุญาตแต่เพียงเพื่อฆ่าเป็นอาหารเท่านั้น และโดยปกติจะต้องมาจากประเทศหรือส่วนของประเทศที่เชื่อว่า ปลอดโรคริน เดอร์เปสต์ โดยแท้จริง สัตว์เหล่านี้จะคงกักอยู่ที่ด่านกักสัตว์ และจะปล่อยก็เพื่อนำไปฆ่าโดยทันที ณ โรงฆ่าสัตว์ที่รัฐบาลควบคุมเท่านั้น นับแต่นั้นมาหรือถ้าจะว่าตามจริงตั้งแต่ปี ๑๙๓๕ ไม่มีโรคริน เดอร์เปสต์เกิดขึ้นในมะลายูเลย นอกจากในด่านกักสัตว์ของรัฐบาล

ในปี ๑๙๓๘ เนื่องจากโคที่ใช้เป็นอาหารในสิงคโปร์ขาดแคลน จึงได้อนุญาตให้นำโคจากอินโดจีน อันเป็นประเทศที่มีโรคริน เดอร์เปสต์เข้ามาได้ โดยมีเงื่อนไขว่า จะต้องรับรองว่า สัตว์นั้นได้รับการป้องกันโรคริน เดอร์เปสต์แล้วก่อนที่จะส่งจากไซ่ง่อน เมื่อมาถึงตรวจพบปรากฏว่า สัตว์เหล่านี้เป็นโรคริน เดอร์เปสต์ จึงได้ประกาศห้ามมิให้มีการนำเข้ามาอีก

ในปี ๑๙๔๑ เกิดขาดแคลนแพะที่จะใช้เป็นอาหารของกองทัพบก ได้อนุญาตให้นำแพะมาจากกัลกัตตา (โดยการเร่งเร้าของเจ้าหน้าที่ทหาร) เข้ามาในด่านกักสัตว์ที่บีนัง และสิงคโปร์ เกิดโรคริน เดอร์เปสต์ขึ้นแก่แพะที่ส่งเข้ามานั้นเป็นส่วนมาก และพิสูจน์โรคนี้ได้ด้วยการฉีดเลือดพิษแก่กระบือพื้นเมือง

แม้จะไม่มีโรคริน เดอร์เปสต์เกิดขึ้นในมะลายู นับแต่ปี ๑๙๓๕ ก็ตาม โรคนี้ยังคงเกิดอยู่ในด่านกักสัตว์ของท่าเข้าต่างๆ ระหว่างปี ๑๙๓๑ ถึง ๑๙๔๑ ดังต่อไปนี้:-

๑๙๓๑ ด่านกักสัตว์สิงคโปร์ – เกิดจากโคจากย่างกุ้ง

๑๙๓๑ ด่านกักสัตว์กัวดาลัมเปอร์ –เกิดจากกระบือจากกัลกัตตา (ผ่านจากด่านกักสัตว์สิงคโปร์)

๑๙๓๓ ด่านกักสัตว์สิงคโปร์ – โคนมจากมูลตาน (ปั้นจาบ) ผ่านกัลกัตตา

๑๙๓๔ (ธ.ค.) ด่านกักสัตว์ปาดังเบซาร์ – โคจากประเทศไทย

๑๙๓๕ (มิ.ย.) ด่านกักสัตว์กัวตาลัมเปอร์ — โคจากประเทศไทยและไซ่งอนรวมกัน

๑๙๓๕ (มิ.ย.) ด่านกักสัตว์สิงคโปร์ — โคจากอินโดจีน

๑๙๓๕ (มิ.ย.) ด่านกักสัตว์เตลกอันสอน — กระบือจากประเทศไทย

๑๙๓๗ (มิ.ค.) ด่านกักสัตว์สิงคโปร์ — โคจากอินโดจีน

๑๙๓๘ (เม.ย.) ด่านกักสัตว์สิงคโปร์ — โคจากอินโดจีน

๑๙๔๑ ด่านกักสัตว์ปีนัง — แพะจากอินเดียผ่านกัลกัตตา

๑๙๔๑ ด่านกักสัตว์สิงคโปร์ — แพะจากอินเดียผ่านกัลกัตตา

การควบคุมโรครินเดอร์เปสต์นอกด่านกักสัตว์ ดำเนินไปด้วยการกักสัตว์ (คำสั่งห้ามเคลื่อนย้าย) และถ้าจะพึงปฏิบัติได้โดยไม่กระทบกระเทือนจิตต์ใจ ก็ทำลายสัตว์แสดงอาการป่วย บางกรณีย์ใช้ซีรัม ๔๐ ซี.ซี. ฉีดป้องกันแก่โคที่อยู่รวมฝูง แต่เนื่องจากโคที่ได้รับฉีดนั้น ต่อมาติดโรครินเดอร์เปสต์และล้มตายลง จึงพิจารณาเห็นว่า ซีรัมตามขนาดที่ใช้นั้น มีคุณค่าน้อยสำหรับป้องกันสัตว์ของมลายู

ระหว่างสิบปีมานี้ ไม่มีโรครินเดอร์เปสต์เกิดขึ้นในมะลายูเลย นอกจากที่ด่านกักสัตว์ที่ปีนังและสิงคโปร์ ในปี ๑๙๔๑ เกิดจากแพะซึ่งนำมาจากอินเดีย

ในปัจจุบันไม่มีโรครินเดอร์เปสต์ในมะลายู

การควบคุมโรคในท้องที่ในอดีต ได้จัดทำโดยการกักสัตว์และให้โค แพะ แกะและสุกรในท้องที่เกิดโรค กักเลี้ยงอยู่ในบริเวณของผู้เป็นเจ้าของเท่านั้น ทำลายสัตว์ซึ่งแสดงอาการป่วย ในกรณีย์อันพึงปฏิบัติได้โดยไม่กระทบกระเทือนจิตต์ใจ แต่วัคซีนใช้ไม่ได้ผลเสมอไป หากเจ้าของไม่ร่วมมือก็ย่อมจะเกิดการปกปิดและลักลอบนำสัตว์ป่วยไปยังท้องที่อื่น ช่วยให้โรคระบาดลุกลามยิ่งขึ้น มหลายรายที่ใช้ไฮเปอร์อิมมูนซีรัม ของสถานวิทยาศาสตร์มุกเทซาร์ ประเทศอินเดีย ฉีดโคร่วมฝูงในขนาด ๔๐ ซี.ซี. แต่ซีรัมนั้นไม่ปรากฏว่ามีผลนัก

ชะนิดของสัตว์ และการติดโรครินเดอร์เปสต์ของโคในมะลายูมีดังต่อไปนี้ :—

กระบือพันธุ์อินเดียนมูร์ราห์	ติดโรคง่ายมาก	ตายประมาณ ๘๐ %
กระบือท้องถิ่นเมืองมะลายู	,,	,, ๙๐ %
โคนมพันธุ์ผสมเซบูของอินเดีย	,,	,, ๕๐ ถึง ๖๐ %
โคพันธุ์เซบูสำหรับทำนา	,,	,, ๗๐ %

นอกจากโคแล้ว ยังถือว่าแพะและสุกรก็ติดโรครินเดอร์เปสต์ แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีโรคเกิดแก่สัตว์เหล่านี้ในมะลายู นอกจากในหมู่แพะจากต่างประเทศที่ด่านกักสัตว์ และจากคำเล่าลือ ว่ามีการตายของหมูป่า ระหว่างที่เกิดโรครินเดอร์เปสต์แก่โค ในแพะนั้นยังไม่ปรากฏอาการแน่ชัดของโรครินเดอร์เปสต์ทุกรายไป การตายอาจสูงถึง ๗๐ % ในด่านกักสัตว์ซึ่งจำเป็นต้องกักสัตว์ไว้อย่างอัดแอ แต่เห็นว่าการตายในท้องที่เกิดโรคอาจลดน้อยลงในที่ซึ่งสัตว์มีจำนวนน้อยและเลี้ยงกันในระยะห่าง

กฎหมายวางหน้าที่รายงานโรคไว้ให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้เลี้ยงดูว่าจะต้องรายงานการเกิดโรคให้สถานีตำรวจใกล้ที่สุด หรือผู้ใหญ่บ้านของตนทราบ เพื่อจะได้แจ้งต่อไปยังกรมการสัตวแพทย์ ได้จัดให้มีกองตำรวจสัตวแพทย์ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในระหว่างการสอบสวนและรายงานโรคระบาดสัตว์

มิได้มีการใช้หรือการผลิตวัคซีนป้องกันรินเดอร์เปสต์ชนิดใด ๆ ในมะลายู

จำนวนเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ในปัจจุบันนับว่าเพียงพอที่จะจัดการกับโรครินเดอร์เปสต์ซึ่งอาจเกิดมีขึ้น แต่สิ่งที่ใคร่จะขอรับความช่วยเหลือนั้นได้แก่วัคซีนที่ปลอดภัยและวางใจได้

ปัญหาใหญ่ในการควบคุมโรครินเดอร์เปสต์ในมะลายูอยู่ที่การใช้ข้อบังคับว่าด้วยการกักสัตว์ ความยุ่งยากในการใช้ข้อบังคับเหล่านี้เนื่องมาจากการไม่ร่วมมือของเจ้าของสัตว์ หากมีวัคซีนที่ปลอดภัยและวางใจได้แล้ว เจ้าของสัตว์ก็จะมั่นใจและอาจได้รับความร่วมมือตามที่จำเป็น

ไม่มีการค้นคว้าเกี่ยวกับโรครินเดอร์เปสต์ในมะลายู เพราะเกรงอันตรายในการนำโรคมาระบาด

ปัญหาของมะลายูคือการที่จะได้รับจำนวนวัคซีนที่ปลอดภัยและวางใจได้จากสถานที่ผลิตในกรณีที่เกิดโรครินเดอร์เปสต์ขึ้นเวลาใด

คำว่าวัคซีนที่ปลอดภัยและวางใจได้ นั้นหมายถึงวัคซีนซึ่งจะให้ความคุ้มโรคอันมั่นคงในที่มีโรคเกิด และไม่ว่าในกรณีใด จะไม่ก่อให้เกิดโรคแก่สัตว์ที่ได้รับการฉีดป้องกัน หรือทำให้สัตว์ที่รับการฉีดนั้นนำโรคไปติดสัตว์อื่นๆ.

(จากเอกสาร No.24- Memorandum on Rinderpest in Malaya. UNFAO. Rinderpest Conference for Asia and the Far East.- ญี่ปุ่น ฮัสติเสวี)